

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 200919

Crèdits: 6

Caràcter: FORMACIÓ OPTATIVA

Matèria: ENTORNS DEL DISSENY I DE LES ARTS

Curs: QUART

Semestre: PRIMER

Equip docent: Francesc Morera

Hores de dedicació: 150h

Hores lectives: 54h

Hores autònomes: 96h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria està formada per catorze assignatures optatives de caràcter teòric-pràctic vinculades a les disciplines del disseny, l'art i les arts aplicades. Cadascuna d'elles complementa i amplia, a través dels seus continguts, de la pràctica implícita i de l'experimentació, les matèries de formació bàsica i obligatòria referides a l'espai, l'objecte i la imatge.

ARQUITECTURA I PRODUCCIÓ GRÀFICA

AUTOEDICIÓ I PUBLICACIÓ EXPERIMENTAL

CONTEXT AUDIOVISUAL

DISSENY DE SERVEIS

ESPAIS EFÍMERS, LLOC I PRODUCCIÓ

IDEA I MATÈRIA

IDEA I OFICI

IMATGE EXPANDIDA

IMATGE I TEXT

LLOC I ACCIÓ

OBJECTE, SUBJECTE I ACCIÓ

REPRESENTACIÓ

SISTEMES INTERACTIUS I NOUS ENTORNS DE CREACIÓ

TIPOGRAFIA

ARQUITECTURA I PRODUCCIÓ GRÀFICA.

Assignatura de caràcter optatiu que forma part de la matèria "Entorns del Disseny i de les arts" del 1r semestre de 4rt curs. És una assignatura teòrica-pràctica que complementa el taller específic de la Menció de Comunicació Visual.

OBJECTIUS

La realitat visual en la que participa la mà humana conviu amb la natura establerta. Tant l'una com l'altre s'organitzen en uns sistemes visuals que hem de descodificar per entendre'ls. A la natura aquestes relacions i sistemes ja estan establerts. La participació del dissenyador al projectar ha de tenir en compte el context en el que actua. Tanmateix, la seva petja serà llegida per un públic divers.

incidir en l'entorn per afegir informació és una tasca que deixa pòsit. El tractament i la disposició de la informació és fonamental per aconseguir l'objectiu pretès: comunicar. Per tant, conèixer la realitat on actuar i el públic al que es dirigeix el missatge és bàsic per obtenir l'èxit en la proposta.

Treballar amb el text i la imatge per compondre aquestes informacions i que siguin transcendentals és el component específic que aporta el dissenyador a l'enfrontar-se amb el programa de comunicació, ja sigui en l'entorn, en un producte gràfic o visual o, també, en la representació simbòlica, més enllà de l'àmbit concret d'aplicació.

Com la formalització del disseny requereix una adequació a l'entorn productiu, el dissenyador ha de presentar les seves maquetes en les condicions òptimes per a ser produïdes, al mateix temps que ha de ser curós amb els requeriments tècnics que demana la indústria. En l'assignatura donarem una base teòrica i tècnica sobre la que l'alumne podrà aprofundir en la seva trajectòria professional.

COMPETÈNCIES

E07. Aplicar les tècniques i les tecnologies adequades en funció del treball que es realitza en el camp de les arts i/o els dissenys.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.

T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.

T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.

T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.

T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENENTATGE

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- RA1 (E07.15). Construir, mitjançant elements icònics, formes de representació simbòliques de caràcter informatiu, així com d'identificació personal i corporativa.
- RA2 (E07.16). Generar diversos tipus de format i de suport per a publicacions (informatives, divulgatives, publicitàries i narratives de ficció, etc.) dirigides tant a la producció analògica com a la difusió en xarxa.
- RA3 (E07.17). Ordenar el contingut de les publicacions per mitjà de la diagramació, de la jerarquització de continguts i de l'equilibri entre el text i la imatge gràfica.
- RA4 (E07.18). Determinar la relació entre la proposta i les pautes de receptivitat i usabilitat per part del públic destinatari.
- RA5 (E07.19). Identificar els sistemes de reproducció, preparar els materials adequats per als seus requeriments tècnics i supervisar el procés de producció.

RESULTATS D'APRENENTATGE TRANSVERSALS

- T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
- T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
- T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
- T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
- T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
- T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
- T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
- T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
- T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

Arquitectura gràfica

Representació simbòlica mitjançant elements icònics.

- Imagotips, logotips i marques. Comercials i institucionals. Tipologies.
 - Construcció gràfica i estructura. Anàlisi i composició.
- Pictogrames. Línia gràfica i construcció. Estructures reticulars i orgàniques.
 - Seriació. Característiques comuns.
- Producte editorial. Estructura de la pàgina. Llibre, revista, fullet.
 - Retícula. Anàlisi i composició.
 - Text. Jerarquia, composició i estil.
 - Imatge. Tipus. Funció i tecnologia.
- Entorn web. Pantalles. Versatilitat de la presentació de pàgina.
 - HTML i CSS. Navegació.
 - Anàlisi usabilitat i composició.

Producció gràfica

- Gestió de la producció en processos d'edició
 - Projecte de disseny - Control de qualitat
- Preimpresió
 - Color - Preparació d'arxius - Resolució
- Impressió
 - Paper - Tècniques d'impressió
- Acabats

METODOLOGIA

A partir dels continguts i objectius de l'assignatura, es treballa en un model que posa a l'alumne al centre de l'ensenyament. En l'aula, lloc necessari per compartir coneixements i experiències, de les tres hores que té destinades l'assignatura, en la primera hora el professor exposarà continguts teòrics ajudat per projeccions audiovisuals i exemples físics quan sigui possible.

Els continguts mostrats seran complementaris a l'exposició oral i responen a un guió que faciliti el seu seguiment.

Aquestes presentacions es complementen amb visualitzacions de pàgines webs interessants.

Les dues hores que resten, el professor proposarà exercicis que l'alumnat haurà de realitzar a l'aula, amb la supervisió del professor i correran transversalment a les sessions; per tant, el treball autònom de l'alumne fora de l'escola és necessari i es preveu com un desenvolupament de la seva capacitat de trobar elements de consulta, per tal de preparar la següent sessió i implementar una dinàmica responsable per projectar.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h

Hores activitats dirigides: 22,5h (15%)

Hores activitats supervisades: 22,5h (15%)

Hores aprenentatge autònom: 96h (64%)

Hores activitats d'avaluació: 9h (6%)

Activitat dirigida:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: Classes centrades en l'exposició de continguts teòrics i en la presentació d'activitats, exercicis i projectes que l'estudiant desenvoluparà a l'aula o fora d'ella. Introducció de continguts conceptuals en el seguiment individual de l'alumne i en les avaluacions col·lectives.

Activitat supervisada:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne.

Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Descripció: Els treballs es portaran a terme de manera personal, i es desenvoluparan a classe. Es farà un seguiment i assessorament a l'aula/taller pel desenvolupament i la resolució dels exercicis pautats i dels projectes.

Activitat autònoma:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.

Descripció: Cerca de documentació bibliogràfica, visual, audiovisual i gràfica, prèvia a l'elaboració de les propostes.

Estudi teòric i pràctic: aplicació, interpretació i reelaboració de la informació.

Activitat d'avaluació

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.

Descripció: Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general en les diferents fases d'aquesta.

SISTEMA D'AVUACIÓ

La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada dels treballs presentats en l'assignatura. Es tindrà en consideració l'evolució en l'aprenentatge de l'estudiant. El contingut i la nota de cada treball s'especificarà a l'enunciat corresponent.

SISTEMA D'AVUACIÓ COMÚ A LA MATÈRIA

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (45%)

Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (45%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

ACTIVITATS D'AVUACIÓ I CRITERIS D'AVUACIÓ PARCIALS

En relació a les competències i continguts del curs

Seguiment continu a l'aula/taller. 30 % de la nota

Avaluació dels treballs pautats. 60 % de la nota

Valoració de la participació i implicació en els debats i la dinàmica del curs. 10 % de la nota

RECUPERACIÓ

1. La nota mínima mitjana de curs ha d'estar entre 4 i 4,99.

2. L'alumne/a ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

3. L'assistència ha d'haver estat igual o superior al 70% de les hores lectives presencials.

BIBLIOGRAFIA

- AMARAL, FRANCISCO; GIMENO, DANIEL (2010) Evolución, tendencias y modelos en el diseño de webs de noticias. Barcelona: editorialSol90media.
- AMBROSE, GAVIN; HARRIS, PAUL (2010) Diccionario visual de tipografía. Barcelona: Index Book.
- BANN, DAVID (2008) *Actualidad en la producción de artes gráficas*. Barcelona: Blume.
- BLASCO, LAIA (2011) *Sobreimpresión. De la pantalla al papel y viceversa*. Barcelona: IndexBook.
- CASES I ASSOCIATS (2008) Diseño de la noticia. Designing news. Barcelona: Sol90.
- CORBALÁN, FERNANDO (2010) La proporción áurea. El lenguaje matemático de la belleza. Barcelona: RBA
- DAVIS, GRAHAM (2007) Las herramientas del dissenyador. 500 retículas y hojas de estilo. Barcelona: IndexBook.
- ELAM, KIMBERLY (2006) Sistemas reticulares. Principios para organizar la tipografía. Barcelona: Gustavo Gili.
- GONZÁLEZ SOLAS, JAVIER (2004) Identidad Visual Corporativa. La imagen de nuestro tiempo. Madrid: Síntesis.
- JARDÍ, ENRIC (2007) Veintidós consejos sobre tipografía (que algunos diseñadores jamás revelarían) y veintidós cosas que nunca debes hacer con las letras (que algunos tipógrafos nunca te dirán). Barcelona: Actar.
- JOHANSSON, KAJ; LUNDBERG, PETER; RYBERG, ROBERT (2004) *Manual de producción gráfica. Recetas*. Barcelona: Gustavo Gili.
- KANE, JOHN (2012) Manual de tipografía. Barcelona: Gustavo Gili.
- KLANTEN, ROBERT; MISCHLER, MIKA; BILZ, SILJA (2008) *El pequeño sabelotodo. Sentido común para diseñadores*. Barcelona: Index Book.
- MÜLLER-BROCKMANN, JOSEF (1982) Sistemas de retículas. Un manual para diseñadores gráficos. Barcelona: Gustavo Gili.
- POZO PUÉRTOLAS, RAFAEL (2008) *Diseño y Producción Gráfica*. Barcelona: CPG.
- PUJAGUT, JAUME; GARCÍA, SERGI B. (2010) *Desarrollo de un proyecto gráfico*. Barcelona: Index Book.
- PUJOL, JOSEP M.; SOLÀ, JOAN (2011) Ortotipografía. Manual de l'autor, l'editor i el dissenyador gràfic. Barcelona: Educalia.
- TONDREAU, BETH (2009) Principios fundamentales de composición. 100 proyectos de diseño con retículas. Barcelona: Blume.

Referències web

- <http://www.thegridsystem.org/>
- <http://pleaseenjoy.com/>
- <http://www.quintatinta.com/>
- <http://font.is/about/>
- <http://www.printmag.com/>
- <http://www.logoorange.com/>
- <http://www.brandemia.org/>
- <http://thenounproject.com/>
- <http://www.pictography.eu/>
- <http://960.gs/>
- <http://www.gridssystemgenerator.com/>
- <http://www.designbygrid.com/>
- <http://www.signarama.com/>
- <http://www.fespa.com/eurosignexpo/>

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 16 setmanes, és a dir, una sessió de tres hores lectives per setmana seguint la següent distribució:

Sessió 1 (17 de setembre de 2020)

Presentació de l'assignatura. Reflexió a l'entorn de la primera activitat reticulada a desenvolupar in situ pels alumnes.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Sessió 2 a la 13 (Sessions dels dies 1, 8, 15, 22, 29 d'octubre, 5, 12, 19, 26 de novembre, 3, 10 17 de desembre)

Microtipografia i aspectes de producció gràfica en la part teòrica. Comentaris sobre la feina d'anàlisi, recerca i aplicació de l'exercici en curs en la part pràctica. Visita a un taller d'impressió digital. Xerrada d'algun convidat a l'aula.

Sessió 14 (14 de gener)

Lliurament dels treballs. Comentari amb els alumnes del resultat de l'avaluació final de l'assignatura.

Sessió 15

Setmana de recuperació (18 al 22 de gener de 2021)

Sessió 16 (28 de gener de 2021)

Tancament de l'assignatura mitjançant entrevistes individuals

ADDENDA COVID-19

En previsió que el curs 2020-2021 sorgeixi alguna incidència arran d'un possible rebrot del COVID-19 i que, per tant, l'autoritat sanitària restringeixi la presencialitat en la docència, el desplegament d'aquesta assignatura té previst altres mecanismes i canals de docència per acomplir en la seva totalitat les competències que es detallen en aquesta Guia Docent, així com els resultats d'aprenentatge que siguin factibles en aquesta excepcional situació.

En concret, s'han establert alternatives per a les següents condicions:

–Alteració de la presència en espais concrets segons criteris acordats: ratio baixa (15-18 persones per espai) o distàncies socials de precaució sanitària.

–Aplicació d'elements d'aprenentatge en remot en casos que hi pugui haver confinament selectiu o parcial.

–En el pitjor cas, que seria el confinament total en alguna franja temporal, hi ha prevista la continuïtat de la docència en línia.

Per tal d'assolir aquestes competències i resultats d'aprenentatge, és necessari que l'alumne/a disposi d'una connexió a Internet estable i un ordinador per connectar-se. En cas que l'alumne/a presenti dificultats en aquest sentit, ho haurà de comunicar per tal de considerar el cas i trobar una solució.